Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 24. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЛЮТОГО 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 1, 1979 No. 24. VOL. LXXXVI.

УПРАВА НТШ В ЗСА ВІДБУЛА ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ, СХВАЛИЛА ПЛЯН ПРАЦІ І БЮДЖЕТ

Ню Йорк. — Схваленням широкого пляну діяльности в цьому 1979-му році та передбачених бюджетових видатків на виконання цієї праці, закінчено шосте пленарне засідання Управи Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА, яке відбулося тут у власних приміщеннях при 13-ій вулиці минулої суботи, 27-го січня. Головним предметом уваги на цьому засіданні були звіти поодиноких членів Управи, зокрема голови проф. д-ра Ярослава Падоха, наукового секретаря проф. д-ра Миколи Чировського і скарбника мгра Володимира Рака.

Наради відкрив в полудневих годинах і ним проводив голова проф. д-р Ярослав Падох, привітавши приявних та вшанувавши разом з ними вставанням з місць та хвилиною тихої молитви померлих в часі від попереднього засідання звичайних членів НТШ св. п. дир. Петра Постолюка і св. п. д-ра Івана Козака, заслужених громадяндіячів. Після прийняття протоколу з попереднього засідання, яке відбулося 7-го жовтня м. р. та що його прочитав інж. Р. Кобринський, основний звіт з діяльности Управи за чотири останні місяці склав голова проф. д-р Ярослав Падох.

Звітодавець у першу чергу згадав про труднощі в праці канцелярії НТШ з уваги на брак відповідних канцелярійних сил. Були також труднощі зовнішнього порядку, зокрема невиясненний ще міськими властями дефект в будинку. В дальшому д-р Я. Падох звітував:

Справа купна нового і продажу старого будинку: Схвалене раніше Управою купно нового будинку-дому колишньої клініки при Другій евеню — дещо затягнулося і у міжчасі той будинок продано. Тепер треба шукати нового об'єкту, що також натрапляє на різні труднощі. Теперішній дім НТШ при 13-ій вулиці, згідно з ухвалою Управи, продано за добру ціну, але контракт продажу узалежнено від купна нового дому і якщо це не пощастить, тоді доведеться контракт уневажнити. Затягається також справа звільнення будинку НТШ від податку.

Бібліотека: Започатковані вже раніше заходи для впорядкування бібліотеки хвилево припинено, зокрема припинено купно полиць на 10,000 книжок з уваги на можливість придбання нових приміщень. Продовжується каталогізація книжок. Звітодавець з подякою згадав, що одержано від вдови покійного маршала Василя Мудрого його бібліотеку та архів, а

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА відкладають відтягнення своїх військових частин з Кореї

Вашінгтон. — Ген. Дейвід Джовнс, голова Об'єднаних Шефів Штабу, в понеділок, 29-го січня, повідомив членів Комісії Палати Репрезентантів для справ збройних сил, що уряд президента Джіммі Картера вирішив відкласти на неозначений час заплянoване відтягнення додаткових американських фронтових військових частин із Південної Кореї.

Ген. Джовнс заявив, що відтягнення тих частин може бути відкладене до кінця 1979-го року, або навіть до пізнішого реченця, бо американська розвідка підтвердила, що комуністична Північна Корея має більше війська, ніж думалось раніше, а це представляє загрозу для безпеки Південної Кореї.

Як відомо, президент Джіммі Картер протягом наступних трьох або чотирьох років плянує відтягнути з Південної Кореї всі американські піхотинні частини, тобто 33,000 вояків, а залишити там тільки летунські з'єднання. Проте, в минулому році сам Президент відклав на пізніше відтягнення двох батальйонів, бо Конгрес відмовився призначити Південній Кореї потрібну кількість додаткової зброї.

Ряд емеритованих генералів, як рівнож деякі старшини в активній службі, багато законодавців і навіть кілька членів уряду критикують плян президента Картера, бо вважають, що відтягнення американських військових частин може заохотити Північну Корею знову напасти на Південну, як це було в 1950-му році, а крім того таке відтягнення може спричинитися до значного послаблення оборонної спроможности вільного світу, зокрема Америки та Японії, на цілому обширі Далекого Сходу.

Значення Ірану для ЗСА

Париж. — Згідно з твердженнями французького тижневика „Експрес", ще в 1974 р., замовляючи 80 мисливських літаків Ф14, Іран врятував американську фірму Граммен від упадку. Останньо велися переговори про закуп літаків Боїнґ 707 (т. зв. „літаючі радари"), помимо опозиції директора Сі-Ай-Ей. Іранська армія (400.000 вояків) повністю залежна від достави американського воєнного устаткування. В Ірані працювали сотки американських інструкторів. Шах купував найкращу американську зброю, яка сьогодні є власністю Ірану і не знати, в чиї руки вона попаде.

В останньому часі, в наслідок подій, Іран анулював, або відложив на пізніше такі замовлення у ЗСА: 1,000 ракет, 30 літаків Фантом, 140 літаків Ф16, 70 літаків Ф14. Іранські замовлення переходять суму 12 більйонів долярів.

Аятоллаг Хомеіні, лідер мусулманської опозиції звернувся до збройних сил Ірану, закликаючи їх не допустити до того, щоб американці забрали наймодерніше військове устаткування з Ірану, або його вивели з ужитку. Спеціялісти твердять, що ЗСА мабуть заберуть з Ірану свої електронічні станції. Підслухові станції в Ірані належать до системи американської контролі. Американці мають намір вивезти їх тимчасово до Туреччини.

ТЕНҐ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ГЕГЕМОНІЄЮ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ

Президент Джіммі Картер і заступник прем'єра КНР Тенґ Гсіао-пінґ під час привітання.

Вашінґтон. — Відвідуючи тут у вівторок, 30-го січня, новозбудовану частину Національної Галерії Мистецтва, Тенґ Гсіао-пінґ, перший заступник прем'єр-міністра комуністичного Китаю, несподівано гостро заатакував Совєтський Союз, заявляючи, що Москва далі старається встановити свою гегемонію в світі, доказом чого може послужити совєтська підтримка для агресії В'єтнаму проти сусідньої Камбоджі. Тенґ, який того дня знову нараджувався з президентом Джіммі Картером і зустрічався із сенаторами і конґресменами, підкреслив, що хоча Китайська Народна Республіка за всяку ціну старається оминути війну, то якщо В'єтнам, якого підтримує Москва, продовжуватиме загрожувати мирові, то Китай не вагатиметься і виступить в обороні „міжнародної справедливости".

Що стосується Совєтського Союзу, то Тенґ, який прибув до ЗСА на 9-денні відвідини після встановлення нормальних зв'язків між Вашінґтоном і Пекіном, твердив, що совєтське стримління до гегемонії загрожує мирові по цілому світі, включно з Европою, Африкою, Близьким Сходом, Індокитаєм і т.д.

Тенґ, якого вважають найвпливовішим китайським лідером, хоча формально він займає тільки третє з черги становище в проводі Китайської Народної Республіки, того дня перестерігав президента Картера, що Совєтський Союз не додержуватиметься постанов договору із ЗСА щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), а це дасть стратегічну перевагу Совєтському Союзові. Однак, хоча Тенґ підкреслив, що „совєтам не можна довіряти", то не відмовляв уряд ЗСА від підписання цього договору.

Після другого дня нарад з президентом Картером, заступник прем'єра Тенґ заявив сенаторам і конґресменам, подібно як раніше сказав Президентові, що Пекін старатиметься розв'язати проблему Тайвану (Націоналістичного Китаю) „мирним шляхом", додаючи, що після того, як Тайван „об'єднається з батьківщиною", тобто з метериком, то зможе задержати свою економічну і соціяльну систему і навіть свої власні збройні сили, як рівнож урядову автономію. Проте, він відмовився категорично обіцяти, що Пекін ніколи не старатиметься силою прилучити Тайван до материка.

Деякі законодавці і члени американського уряду твердять, що Тенґ не міг давати такої обіцянки, бо кожний дипломат мусить „залишити собі відкриті двері" на випадок крайньої потреби, але, на їхню думку, заяви Тенґа щодо „мирного полагодження тайванського питання" і обіцянка авто-

(Закінчення на стор. 4)

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Західнє представництво Української громадської групи для сприяння виконанню Гельсінкських угод отримало нещодавно з України чимало самвидавних документів. Між ними є декілька документів про репресії проти священиків і віруючих Української Католицької Церкви. Нижче подаємо список документів, які незабаром появляться на сторінках української преси в ЗСА. Англомовний переклад цих документів буде висланий чужомовній пресі.

1. „Його життю загрожує небезпека" — довша замітка про долю політв'язня Василя Долішнього.

2. „Типова доля радянського інтелігента" — анонімний 6-сторінковий документ про переслідування Павла Стрільцева — „українського педагога, науковця та перекладача".

3. „Голос волаючого в пустелі". Зшиток прохань, заяв, скарг і протестів Василя Стрільцева, 1975-1978 роках. 21 стор.

4. Вирок священика Української Католицької Церкви Михайла Вінницького (з процесу, який відбувся 31-го липня 1975 року у Львові).

5. Скарга Ореста Вінницького (брата Михайла) до Генерального прокурора СРСР.

6. Заява Григорія Будзінського, священика Української Католицької Церкви — до Генерального прокурора СРСР.

7. Заява Василя Кобрина, віруючого українця з львівської области — до Генерального прокурора СРСР.

8. Виписка з протоколу засідання заводської профспілки в справі Василя Кобрина.

9. Скарга Василя Кобрина в справі Василя Білинського, засудженого на 3 роки ув'язнення.

10. Скарга адвоката В. Дзюбея на вирок Петра Чучмана, засудженого на півтора року за те, що він буцім то, порушив закони про відокремлення церкви від держави.

11. Лист Іванни Пилюх (Мартин) з Івано-Франківська до посла США в Киє-

(Закінчення на стор. 3)

У Москві розстріляли трьох вірменів

Москва. — У вівторок, 30-го січня, пресове агенство ТАСС повідомило, що совєтські органи безпеки розстріляли трьох вірменів, яких раніше найвищий суд СССР визнав винними у підкладенні бомби в московському метро в січні 1977 року.

Одним із розстріляних був 33-річний Степан Задікян, про засудження якого на кару смерти поінформував західніх кореспондентів відомий російський фізик-дисидент д-р Андрей Сахаров. Прізвище других двох вірменів — невідомі д-ру Сахарову, а агенство ТАСС також їх не подало. Про засудження Задікяна на кару смерти совєтські власті повідомили його родину минулої п'ятниці, 26-го січня, заявив д-р Сахаров західнім кореспондентам в понеділок, 29-го січня, тобто ще перед тим, заки ТАСС повідомив про розстріл. Родина Задікяна плянувала внести відклик в його справі, згідно з твердженням д-ра Сахарова.

Задікяна і його друзів органи КҐБ заарештували восени 1977 року, обвинувачуючи їх у спробі підкладення ще одної бомби в московському метро.

Як відомо, совєтська преса ніколи не подала подробиць про вибух бомби в метро. Пресове агентство ТАСС, у короткому повідомленні, було ствердило, що бомба вибухла 8-го січня 1977 року та що в наслідок вибуху згинуло кілька осіб. Багато пізніше, бо аж 7-го червня 1977 року, агентство ТАСС повідомило, що органи безпеки заарештували кілька осіб, які „признались до цього та інших злочинів".

Одначе, д-р Сахаров твердить, що Задікян не був у Москві в час вибуху бомби. Ще минулого року д-р Сахаров видвигнув здогад, що совєтські власті самі підклали бомбу, щоб потім мати причину повести чистку серед дисидентів. За це совєтські власті дали йому гостру догану, погрожуючи арештом.

Задікян одружений і був батьком двох дітей. Будучи студентом на Єреванському університеті, він був заарештований і засуджений на 5 років за „антисовєтську агітацію".

ГРОМАДА НЮАРКУ — ІРВІНҐТОНУ ВІДЗНАЧИЛА СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

Ірвінґтон, Н. Дж. (В. Т-ць). — У неділю, 21-го січня, заходами Відділу УККА Нюарку-Ірвінґтону, тут в залі Ірвінґтон Гай Скул відбувся святочний концерт для відзначення 61-річчя проголошення самостійности України та 60-річчя Акту Соборности Української Держави, в програмі якого взяли участь визначні українські мистці пісні і слова, мистецькі ансамблі та громадські діячі.

Торжественні Служби Божі в усіх місцевих українських церквах, відправлені в намірені українського народу, попередили згаданий концерт, а крім того молодечі організації Пласт і СУМ у своїх домівках в ранніх годинах відзначили Січневі Роковини відповідними програмами.

Сам святочний концерт розпочато американським національним гимном, що його відспівав бас-баритон Андрій Добрянський, соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку, якому акомпаньював пяніст-віртуоз Тома Гриньків.

Відтак інж. Михайло Чайківський, заступник голови місцевого Відділу УККА, формально відкрив святочний концерт, українською та англійською мовами вітаючи присутніх та коротко з'ясовуючи важливість дат 22-го січня 1918 і 1919-го років в історії українського народу в минулому і сьогодні.

Опісля він представив присутніх на залі старшин і вояків українських збройних сил, учасників Визвольних Змагань, які живуть в околиці Нюарку-Ірвінґтону, як рівнож відчитав прізвища тих, які з різних причин не змогли прибути на цей святочний концерт. Крім того, інж. Чайківський представив ірвінґтонського посадника Роберта Міллера і колишнього міського радного, а тепер суддю, українця Романа Пітя.

Посадник Міллер тоді відчитав вже раніше підписану ним проклямацію, якою проголосив понеділок 22-го січня ц. р. „Днем Української Незалежности", зазначуючи, що вже від неділі, 21-го січня, на міській ратуші Ірвінґтону повіває синьо-жовтий український прапор. Посадник Міллер у своїй офіційній проклямації коротко з'ясував суть Січневих Роковин, описав події в Україні після програних Визвольних Змагань, зокрема зорганізований Москвою штучний голод 1932-33 років, знищення комуністичним режимом українських Церков, фізич-

(Закінчення на стор. 4)

Новий режим Камбоджі висловлює „вдячність" В'єтнамові

Банґкок, Тайлянд. — Новий комуністичний режим Камбоджі, що його очолює Генґ Самрін, висловив „безмежну вдячність" В'єтнамові за допомогу в поваленні уряду Поль Пота, підтверджуючи одверто, що в'єтнамські війська брали участь в „революції", хоча Ганой це постійно заперечує.

Прославляючи „революцію", Самрін, який виступив з промовою під час „свята перемоги" в Пном Пені в четвер, 25-го січня, кількакратно дякував В'єтнамові за допомогу „у всіх ділянках" боротьби проти режиму Поль Пота. У міжчасі радієві передавання, правдоподібно, з південного Китаю, твердять, що військові з'єднання поваленого прем'єр-міністра Пота дальше ведуть боротьбу проти камбоджійських повстанців і їх союзників. Місцеві аналітики твердять, що в південносхідній частині Камбоджі ведуться завзяті бої. Уряд Тайлянду сильно скріпив свої пограничні з'єднання вздовж границі з Камбоджею, передбачуючи можливість сутичок з в'єтнамськими військами.

40-річчя державности Карпатської України в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (В. Ш.). — Як нас інформують, Карпатський Союз під протекторатом Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку, Метрополітального Відділу УККА, підготовляє ювілейне свято 40-річчя державности Карпатської України, що має відбутися 4-го березня 1979-го року о год. 4-ій по полудні в Народнім Домі при 140 2-га евеню.

Ця найдалі на захід висунена частина державної території України є й досьогодні виставлена на постійне зазіхання сусідів на її територію, тому є в інтересі нашої соборно-державної справи підтримати громадно це крайове політичне свято. Перед сорока роками проблема Карпатської України поставила українську державну справу на денний порядок у міжнароднім політичнім світі.

Карпатський Союз вже тридцять років плекає цю соборно-державну традицію Карпатської України на американському терені, святами, святочними сходинами й відповідними науковими відчитами.

У Мюнхені відмітили „День Солідарности" з політв'язнями в СССР

Мюнхен, Німеччина (С. Марцюк). — У зв'язку з днем „Українського Політичного В'язня" 12 січня і відповідно до заклику Комісії Прав Людини СКВУ невеличка група українців Мюнхена, підтримана Міжнародною Амнестією, влаштувала 12 січня ц. р. в Мюнхені демонстрацію солідарности з голодуючими в цей день політичними в'язнями в СССР.

Міжнародна Амнестія узгіднила гостро політичний характер запропонованих українцями гасел і відозв. Увагу німецького населення було зосереджено на нелюдському поводженні совєтської адміністрації з політичними в'язнями, а саме: важка виснажуюча праця з харчуванням нижче життєвого мінімума, часті й безпідставні замикання в'язнів у карцери, де їжа — трохи хліба і холодна вода та позбавлення медичної обслуги, взагалі медична обслуга для в'язнів нижче всякого мінімума, поганий санітарний стан у тюрмах. Серед політичних в'язнів немає фактично здорових людей. Ці дані про сьогоднішній стан політичних в'язнів у СССР взяті з найновіших матеріялів Самвидаву. Звідти ж включена у відозву заява Московської Гельсінкської групи з 15-го червня 1978 р., яка стверджує, що „кілька місяців після Београдської конференції переслідування учасників усіх форм правозахисного руху в СССР досягло свого трагічного кульмінаційного пункту".

В центрі Мюнхена, на Марієнпляцці, де щодня проходять десятки тисяч людей, Міжнародна Амнестія поставила великий напис по-німецьки: „Солідаризуймось з голодуючими совєтськими політичними в'язнями!"

Українська молодь роздавала населенню відозву. На столах лежали листи для підписів з протестом проти нелюдського поводження з в'язнями в СССР.

За півтори години було роздано німецькому населенню Мюнхену 1500 друкованих відозв і зібрано понад триста підписів. Листи з підписами Міжнародна Амнестія вислала совєтському амбасадорові в Бонні.

В Афганістані бомбардують селища повстанців

Ісламабад, Пакістан. — З наміром здушити зростаючий рух спротиву проти комуністичного режиму Афганістану, уряд цієї країни, яка ще минулого року попала під совєтські впливи, зарядив поголовне бомбардування селищ повстанців у північносхідній провінції Нурістан.

Згідно з повідомленням пакістанських газет, минулого тижня афганістанські літаки збомбардували кілька селищ, в яких буцім то переховувались повстанці. Крім цього вони розкинули летючки, в яких закликається населення північносхідніх районів допомогти режимові здушити рух спротиву, який оформився в т. зв. Мусулманську Братерську Організацію. Деякі провідники цього руху перебувають в екзилі та роблять заходи в справі допомоги повстанцям. Одна група, яка перебуває в сусідньому Пакістані, вислала своїх представників до Савдійської Арабії та інших арабських держав з метою запевнення збройної допомоги повстанцям у їх боротьбі проти комуністичного режиму президента Нура Мохамеда Таракі. Повстанці постійно звертаються до своїх провідників за кордоном доставити їм зброю, бо вони користуються тільки тою, яку вони захопили від афганістанських вояків. Деякі повстанці вживають мушкети з XIX сторіччя, твердять пресові агентства.

КИТАЙЦІ ПЛЯНУЮТЬ ВИДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Пекін. — Орган Комуністичної партії Китайської Народної Республіки „Женьмінь Жібао" плянує видання англійською мовою, яке мало б бути розповсюджене за кордоном, згідно зі заявами речників Міністерства преси й інформації. Західні обсерватори твердять, що від часу пожвавлення відносин з іншими країнами та політичної внутрішньої лібералізації Китайські пресові органи почали набирати більш живої форми й змісту. Вони рівнож завважують, що чужинці мають тепер кращий доступ до газет з інших міст КНР.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА ГРАФІКИ АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

Воррен, Міч. — „ЕКО" Ґалерія влаштовує від 2-12 лютого ц.р., виставку графіки Аркадії Оленської-Петришин. Виставка буде відкрита у п'ятницю від год. 11-8 увечері; суботу — 11-5, а в неділю від 11-3 по полудні. Ґалерія знаходиться при 26795 Раєн рд., Воррен, Міч.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ОДЕРЖАВ 12,500 ДОЛЯРІВ ВІД СТЕЙТОВОЇ РАДИ

Ню Йорк. — Український Музей, який здобув собі належне признання не тільки української громади, але й американського мистецького світу, одержав дотацію в сумі 12,500 дол. від Нюйоркської Стейтової Ради в справах мистецтва. Ця дотація призначена на збереження й упорядкування експонатів та на влаштування виставок та інших програм в біжучому році.

Старання в цій справі з рамени управи Музею робили п-і Наталія Хитра-Рибак і Мотря Кушнір.

ЛМКЛЮБ І СУЖА ВЛАШТОВУЮТЬ ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР

Ню Йорк. — Спілка Українських Журналістів Америки та Літературно-Мистецький Клюб, у п'ятницю, 2-го лютого ц.р., о год. 7-ій вечора, при 136 Друга евеню, влаштовують дискусійний вечір на тему: „Чи визнання Пекіну Америкою є в інтересі України?" Участь у цій дискусії беруть: ред. Ярослав Гайвас та ред. Іван Кедрин-Рудницький.

ВИСТАВКА КАРТИН Ю. СТАРОСОЛЬСЬКОГО

Ню Йорк, Н.Й. — Об'єднання Мистців Українців в Америці інформує, що в неділю, 4-го лютого ц.р., о год. 1-ій по полудні в Ґалерії ОМУА при 136 2-га евеню відбудеться відкриття виставки картин Юрія Старосольського „Мандрівка з пензлем". Виставка буде відкрита в будні від год. 6-8; суботи й неділі від 1-8 вечора до 11-го лютого включно.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик, Володимир Левенець, (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Затурбовання Тайваном

Серед загального піднесення в наслідок встановлення дипломатичних зв'язків поміж ЗСА й Китайською Народною Республікою, відвідин першого заступника прем'єр-міністра Тенг Гсіао-пінга та рожевих прогноз на багатобільйонові торговельні договори, не згадуючи вже про нову констеляцію міжнародних сил, щораз то більш настирливо виринає питання Тайвану і його безпеки в обличчі заяв лідерів КНР щодо поновного прилучення цього острова до материка.

Головною причиною затурбовання долею Тайвану, уряд якого не задумує зрікатись офіційної назви „Республіка Китаю", це надто одностороннє і прагматичне рішення президента Джіммі Картера зірвати дипломатичні зв'язки з Тайпеєм, скасувати 30-річний оборонний договір та визнати існування тільки „одного Китаю". Це рішення Президента ЗСА, який ще на початку своєї каденції приобіцяв внести принципи моралі в основи американської закордонної політики, викликало зрозуміле обурення в політичних колах ЗСА. Навіть опити серед населення виявили, що на 58 відсотків осіб, які висловились прихильно щодо дипломатичних зв'язків з КНР, 47 відсотків опрокинули рішення зірвати дипломатичні зв'язки з Тайваном.

Про зростаюче затурбовання долею Тайвану свідчить факт, що опозиція до рішення президента Картера не обмежується до консервативних кіл ЗСА, бо заледве чи можна до цього табору зачислити демократичних сенаторів Едварда Кеннеді й Алана Кренстона, які вже на початку сесії нового Конґресу зголосили резолюцію, яка зобов'язувала б уряд ЗСА встановити певні гарантії безпеки для Тайвану. Це один з рідкісних випадків, в яких сенатор Кеннеді має повну піддержку таких сенаторів, як Беррі Ґолдвотер і Джессі Гелмс, які вже раніше зголосили подібні резолюції, а сенатор Ґолдвотер, як відомо, вніс скаргу до федерального суду ЗСА, квестіонуючи право президента Картера скасувати договір, який був встановлений „за порадою і згодою" Сенату згідно з Конституцією ЗСА.

Не менш вимовним є факт, що вже два дні після виступу президента Картера перед Конґресом з промовою про „стан унії", в якій він досить загальниково висловився про клопотання урядом ЗСА безпекою Тайвану, десять конгресменів ЗСА прибули до Тайпею з метою перевірки можливостей встановлення відносин з Вашінґтоном „на урядовому рівні", не зважаючи на категоричну відмову президента Картера вдержувати такі зв'язки з Тайваном. Отже немає сумнівів, що справа Тайвану вирине в повному світлі вже в найближчих днях, зокрема коли розпічнуться переслухання в справі наименування Ленарда Вудкока на амбасадора ЗСА в Пекіні та дебати над зголошеними резолюціями. Коли до цього додати ще сильно негативний відгомін у західній пресі — впарі з настирливим цькуванням комуністичних пресових органів, — то питання існування одного чи двох Китаїв заледве чи вдасться обмежити до дискусії в площині семантики.

Існує можливість раціонування бензини — заявляє Шлесінджер

Вашінґтон. — Секретар енерґетики Джеймс Шлесінджер у середу, 17-го січня, заявив членам Сенатської комісії для енерґетичних справ, що на випадок затяжного продовження кризи в Ірані, яка спричинилася до припинення експорту нафтової ропи з тієї азійської країни до Америки, уряд ЗСА виготовив відповідні пляни щодо заощадження того роду пального, наприклад, в крайньому випадку було б встановлене раціонування бензини.

Він, однак, підкреслив, що покищо такої загрози нема, бо Савдійська Арабія, беручи до уваги припинення експортів нафтової ропи з Ірану, збільшила свою власну продукцію цього пального.

I. Світ

НЕ МОСКВА, А ЯПОНІЯ — ЗРАЗОК

[1]

Китайська еліта завжди була під впливом минулого своєї країни, бо це одна з її характерних рис.

Адже не випадково, що в 17 столітті вона зустрілася з виявленням західньої цивілізації, досягнення якої принесли провідники християнства. Правда, то був час початків правління чужої династії — Манджурської — в Китаї.

В середині минулого століття вона знову зустрілася з воєнною силою Заходу — Англії та Франції. Їй довелося робити великі уступки щодо своєї території, зокрема під час зростаючої „сили хвиль колоніялізму", як цей період називають історики. Саме тоді виступили москвини зі своїми спробами поширити свою імперію і захопити нові території. У той час, коли Москва вела бої за поневолення Кавказу, назовні Росія кричала про звільнення Балкан від мусулманського поневолення, одночасно намагаючись заволодіти Туркестаном, а на Далекому Сході домоглися від Китаю концесії: Амурщину та Приморщину.

Реакцією на це було повстання „боксерів" в 1900-1901 роках, яке привело до нової поразки та концесій.

Щоб краще зрозуміти політичні рухи в Китаї сьогодні, нам треба згадати про великого китайського політичного лідера та вченого — д-ра Сун Ян-сена (1866-1925). Переслідуваний в молодих роках за свої революційні ідеї, він жив деякий час в Америці та Японії, був також в Европі, де старався ознайомитися з політичними течіями та ідеями Заходу. Він сформував вчення для реформування життя в Китаї в широковідомій книзі п. н. „Три принципи народу (Сан-мін)". Ми ознайомилися з нею при кінці 1920 років, коли видавництво китайського щоденника „Гун-бао" видало її в перекладі (пригадуємо, що видавець цього часопису п. Гуан Гу-ї друкував тоді „українську сторінку", вийшло 72 числа) у тижневику на московській мові.

Д-р Сун побував у Совєтській Росії після революції й писав, що її комунізм не є добрий та абсолютно не відповідає інтересам Китаю. Більш того, він відкидав також принципи клясової боротьби (війни) й історичний матеріялізм Карла Маркса. У 1911 році перебуваючи закордоном він заснував партію Гоміндана, яка під час революції 1911 року в Китаї була рішальною силою. Не можемо зупинятися довше над його життям, хоч він був рішаючим у багатьох політичних рухах Китаю. Це тільки нагадування про його ідеї й підкреслення неґативного ставлення до Росії та її спроби трактування марксизму, зіпсутого Леніним, що поклав основи для антихристиянського вчення — ленінізму. Це одна з причин сучасного розгардіяшу у комуністичному світі та неґативного ставлення китайців до московського варіянту комунізму.

Ми не будемо зупинятися також на китайському періоді з часів Мао та як він прийшов до влади, й чому ідеї Сун Ян-сена не панували за часів правління Гоміндана, від 1912 до 1945 років. Це незвичайно складна проблема.

Ми вже згадували, що китайці мають підсвідоме почуття впливів минулого на життя народу, а доктрина марксизму вимагала під час владування Мао нищити впливи минулого, щоби створити новий тип народу. Тому створився рух проти Конфуція-Менсіуса та їх вчення про мораль та відчуття історії, але після невдач та змін наступають інші часи й тепер появляються нові напрямки бажанням яких є вчитися на минулому, тобто треба знати й Конфуція. Сам Мао вживав для скріплення свого руху в 1930 роках ідеї знаного клясичного твору тої старовини, книги „І-Чін" або науки чисел з її діяграмами (64 форми), які дають нібито ключ до розуміння подій та накреслення дій, неначе як інтерпретації Томаса Аквінаса подій, вірніше людського знання, незакінченого твору з кінця 13 століття. Це з третього тому його праці — „Сума теологічна".

Отже, щоб знайти вихід з сучасного хаосу в господарстві та адмістрації постала потреба поглянути в минуле й шукати порівнянь у світовій історії та знайти практичний шлях до виведення Китаю у модерне світове життя з його високо-розвинутою технікою. Навчитися можна було з історії модернізації Японії, яка дала їй можливість не тільки вийти з замкнутого февдального життя, але й включитися у широкий світ европейської цивілізації.

Нагадаємо коротко про Японію та її надзвичайні успіхи. В 1848 році прийшло відновлення імперської влади, після 300 літ правління февдального дому шогунів, який затримав розвиток Японії та ізолював її від цілого світу. Поява американської фльоти на побережжях Японії привела до змін в 1854 році: усунено шогунат та перенесено столицю з Кіото до Уедо (сучасного Токіо). Це був початок нової ери. Японський уряд того часу послав до Европи та інших країн поверх сто молодих людей, щоб вони побачили світ і щось навчилися. З цього часу розпочинається повільний розвиток промисловости, організація армії, спочатку за французькими зразками, але після поразки Франції у війні з німцями, вводиться німецька школа для армії, а англійська — для фльоти.

[Продовження буде]

Я. Татомир

ЩЕ ДО СПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО ГАРВАРДУ

Ідея і рішення Конференції СУСТА у Клівленді у 1957-му році, почати акцію для створення Української Катедри при якомусь американському університеті увінчалися сьогодні успіхом, про який у 1957-му році ніхто не міг і мріяти. Уфундування трьох катедр та створення Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету — це досягнення, здобуте завдяки зусиллям гурту наших молодших ідеалістів, завдяки допомозі нашої преси, а зокрема „Свободи" і „Народньої Волі", та передусім завдяки великій жертвенності української громади.

Ми зібрали дотепер приблизно три мільйони долярів, з цього один мільйон двісті тисяч долярів на УНІГУ. Річний бюджет УНІГУ, згідно з вимогами Гарвардського Університету мусить бути щонайменше сто тисяч долярів. Відсотки від дотепер зібраного фонду УНІГУ є приблизно шістдесять тисяч долярів. Недостає отже до річного бюджету сорок тисяч і цю квоту, до часу закінчення збірки фонду УНІГУ, треба буде черпати із УНІГУ. Доповнення Фонду УНІГУ до двох мільйонів долярів дасть УНІГУ змогу „жити із відсотків" і забезпечити його існування назавжди.

УНІГУ буде напевно зростати і після досягнення квоти двох мільйонів, через фундації і пожертви заможних людей, через посмертні записи, і т. п.

Потребу зусилля нашої громади для завершення фундації УНІГУ усвідомимо собі краще, коли ще раз пригадаємо собі величезні можливості і місію, які стоять перед Українським Центром при Гарварді.

Нарід якому вкрали його історію

Положення українських земель на пограниччі Азії і їх багатство принесло нашому народові багато лихоліття. Спершу впродовж цілого тисячоліття руйнували нашу батьківщину дикі орди азійських кочовиків (гуни, болгари, авари, угри, хозари, печеніги, половці, монголи, татари і т. п.) та германські наїзники (остроготи) опісля нищили Україну наші сусіди поляки і москвини.

Багато разів упродовж довгих століть наша батьківщина, нащадок колишньої високої хліборобської, трипільської культури, була поневолювана, руйнована, ограблювана, вкінці Москва загарбала навіть нашу історію і наше ім'я. Був час, коли ми, великий европейський нарід, який впродовж довгих століть був передмур'ям Европи проти азійських орд, зникнув із сторінок історії і з мап Европи, і був час, коли він сам не знав уже хто він і як називається.

У нашому вже столітті прийшли нові, не менше жахливі голокости: знищення червоною Москвою десяти мільйонів українських хліборобів і квіту нашої інтеліґенції, опісля божевільне нищення України німецькими нацистами і, вкінці, теперішня нагальна русифікація України.

Червона Москва старається вбити пам'ять нашого народу, вбити нашу історію і переписати її так, щоб закрити, сховати усі свої жахливі злочини поповнені супроти українського народу і щоб ця пофальшована історія помагала у русифікації України.

Ми знаємо, що західній світ дуже мало знає про нас і про нашу історію, а це маленьке знання, яке він має про Україну, він бере із не нами писаних підручників історії та від „спеціялістів східньоевропейських справ", які часто є неприхильні нам.

У такій історичній перспективі та у таких сьогоднішніх умовинах нашої батьківщини існування сильних українських наукових осередків на еміґрації є конечністю. Потрібним є підтримати український науковий осередок при Гарварді, що є частиною великого, відомого у світі, Гарвардського Університету, а його існування є великим досягненням, яким треба радіти.

Катедра української історії та Український Науковий Інститут Гарвардського Університету дають нашій історії багато кращу, як дотепер, нагоду, щоб про нас почули у західньому світі, вони відкривають двері нашим історикам, нашим історичним працям, непофальшованій правді про Україну до наукових і навчальних інституцій вільного світу, до університетських й інших бібліотек, до енциклопедій і т. п. Праці українських учених, згуртованих при українських Катедрах Гарварду та при УНІГУ будуть йти у світ із маркою гарвардської авторитетності. Це підносить

(Закінчення на стор. 3)

СПРАВИ УНСОЮЗУ

ОПЛАТА ВИЩИХ СТУДІЙ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Добрі батьки завжди бажають своїм дітям якнайщасливішого життя. Цим самим можна з певністю очікувати, що кожна мати і батько хотіли б, щоб їхня дитина, коли закінчить середню школу, мала змогу продовжувати свої студії в університеті. Однак, щоб батьки могли послідовно сповнити свої бажання, їхні фінансові пляни у тому напрямі повинні бути зроблені своєчасно, фактично з хвилиною народження їхньої дитини, щоб вона, коли назріє пора, могла без ніяких труднощів студіювати у вищих школах.

Та іноді батьки запізно дізнаються про висоту коштів оплати студій в університеті. І якщо вони в тому напрямі не робитимуть своєчасно раціональних і систематичних плянувань, високі кошти оплати за університетські студії не тільки можуть їх фінансово зруйнувати, але й взагалі загородити їхній дитині дорогу до дальшого образування.

Однією із найкращих та найбільш успішних метод забезпечитися у відповідні фонди, конечні на покриття університетської оплати — це придбати для їхньої дитини забезпеченеву грамоту, яка дозріває саме у тому часі, коли їй буде потрібно фондів на покриття вступних оплат в університеті.

Український Народний Союз має у своїх родах забезпечення таку грамоту, яка відповідає цим цілям. Це Вивінувальне (Ендавмент) забезпечення, яке дозріває у 18-му році життя забезпеченої нею дитини, або кляса Е-18, також знана як коледжова або студійна грамота. Грамота цієї кляси виплачує певну суму забезпечення у вісімнадцяту річницю народження забезпеченого члена, або вчасніше, в разі смерти забезпеченого. Цю грамоту видається поміж О-10 роком життя. Ця грамота дає, можна б сказати — подвійне забезпечення: вона забезпечує дитину сумою грошей, що їх вона може отримати, мавши 18 років життя, в разі смерти платника вкладок за цю грамоту, і на ній також акумулюються достаточні резерви заощаджень; так що в цей спосіб повна грошова сума цієї грамоти може бути виплачена в день найближчий до 18-ої річниці уродин забезпеченої дитини.

Крім цього, за невелику додаткову оплату платник грамоти, звичайно батько чи мати, може бути забезпечений так званим Прибутковим Контрактом Платника, який передбачає, що, на випадок смерти платника вкладок за забезпечену дитину, забезпеченева грамота залишається у повній силі без дальшої вплати вкладок за неї.

Погляньмо скільки коштує забезпечення дитини в цій клясі Е-18 на суму 10.000 долярів, якщо цю дитину забезпечено протягом перших шести місяців після її народження:

1. Річна вкладка	$494.20
2. Сума всіх вкладок на протязі 18-ох років	$8,908.20
3. Від цієї суми відняти суму виплачених дивіденд	$810.00
4. Нетто сума коштів грамоти	$8,098.20
5. Грошова сума грамоти до одержання	$10,000.00
6. Нетто, що його зискав власник грамоти	$1,901.80
7. Нетто — зворот з інвестиції	23.48 відсотка

Зовсім не зле. 23.48 відсотка звороту, в додатку до забезпечення на повних 10.000.00 долярів від дня вплати першої вкладки, без уваги на те, як виплачувано вкладки: квартально, піврічно, чи річно. Найважливіше, що гроші приходять впору, саме тоді, коли їх дуже потрібно, тобто, коли треба покрити кошти оплати за університет і заплатити за книжки. А навіть тоді, якщо молода людина не має бажання студіювати, ця грошова сума може бути використана на такі цілі, як започаткування свого власного підприємства чи на покриття коштів евентуального весілля.

Можливо також, що отримання чека на суму 10,000.00 долярів — відкриє молодій людині очі на існування такої братської установи як Український Народний Союз. Без сумніву, що це може спричинити в молодій людині зацікавлення характером цієї братської установи і вона побачить, що активність у своєму Відділі і в крайовому засягу союзової праці дає членам необмежену нагоду проявляти та розвинути в собі рису провідництва. Цим самим ця молода людина матиме теж змогу нав'язати тривку приязнь з іншими членами цієї найстаршої і найбільшої із усіх українських установ. Рівнож вона зможе брати участь у місцевих і братських активностях. Передплачуючи і читаючи публікації УНСоюзу, вона теж буде в близькому зв'язку зі своїм етнічним коренем, з усіма українцями в Америці та Канаді.

І вкінці, у цій молодій людині створиться почуття гордости, що вона є членом цієї могутньої, 87,000-членної родини, на ім'я якій — Український Народний Союз.

Володимир Косик

„РОЗБИТА ІМПЕРІЯ"

[2]

Характеристичною рисою для всіх керівників СССР є те, що усі вони уважають, що національну проблему можна розв'язати лише в єдиний спосіб — усуненням національних різниць. Совєтські керівники різняться лише методами. Ленін думав досягнути злиття вихованням, Сталін — силою, а Хрущов — політичною й економічною раціональністю. Брежнєв реалізує вже на практиці злиття націй в один „совєтський народ".

Авторка подає наступні дані про людські втрати СССР: 3 мільйони під час 1-ої світової війни, понад 20 мільйонів під час другої світової війни (в тому понад 7 мільйонів цивільних жертв), 5 мільйонів під час голоду 1921-го року, 2 мільйони еміґрувало, кругло 10 мільйонів жертв 30-их років. У роках 1933-1934 загинуло з голоду понад 3 мільйони самих дітей. Разом між роками 1914-1946 демографічні втрати виносять біля 60 мільйонів. Навіть, якщо зменшити ці втрати до 40 мільйонів, то ця цифра свідчить „про жахливу трагедію, яку пережило колективно совєтське суспільство" (стор. 48-49). Про головну трагедію України 1932-1933 років окремо нічого не сказано.

Від 1962 року, стверджує авторка на підставі демографічних даних, запримічується сильний упадок річного природного приросту населення СССР: у 1962 році — 1,70 відсотка, у 1970 році — О,94 відсотка. Не помагають заохочування і винагороди для багатодітних родин. Упадок приросту продовжується і буде продовжуватися. Зменшується приріст зокрема екропейського населення: росіян, українців, білорусів, балтійців.

Цікавим є факт, що загальне число скількости росіян зростає більше поза Російською Федерацією, ніж всередині неї: від 1959 до 1970 рік їхнє число зросло в РСФСР на 10,1 відсотка, а поза РСФСР — на 37,4 відсотка. Стається це в наслідок виїзду росіян у неросійські республіки і, правдоподібно, через перехід на російську національність людей інших національностей.

У царській імперії і довший час у Совєтському Союзі, пише Елена Карер д'Енкос, існувала справжня російська перевага, Росія, своїм динамізмом, була основним елементом і ферментом імперії. Результати останнього перепису спонукують до обережнішої оцінки. Динамізм перестав бути привілеєм росіян. Інші етнічні групи починають збільшувати свою вагу. Властива Росія винародовлюється, вага росіян поза Росією зменшується, їхнє розпорошення, як виглядає, має менше значення, як можна було думати.

Постає питання майбутности СССР. Правда, трудно передбучувати майбутність, але коли врахувати еволюцію останніх років, структуру населення етнічних груп за віком і полом, та інші дані, можна приблизно передбачити демографічні тенденції. Це питання розглядають також совєтські демографи, але вони не прийшли досі до однозгідних висновків.

Зменшення природного приросту, яке турбує совєтську владу, спричинене, між іншим, як це твердить соціолог Керблей, так би мовити урбанізацією села (введення міської системи вартостей і способу життя, подружнє життя з малою скількістю дітей тощо). Але цікавим є факт, що ця тенденція демографічного розвитку не заторкнула мусулманське суспільство, хоча і воно зазнало цієї урбанізації.

Аналіза статистичних даних із врахуванням усіх можливостей розвитку дає ось такий образ совєтського населення в 2000 році (в порівнянні до 1970 року, який береться як показник 100): зменшення нижче 100 естонців, незначне збільшення (біля 108) лотишів, росіян і українців, мале збільшення (на яких 110) білорусів і литовців, невелике збільшення (від 115 до 130) грузинів, молдаван і вірменів та величезне збільшення (від 210 до 310) мусулманських народів Центральної Азії (Туркестану) й Азербайджану (в цій останній країні біля 220). (стор. 86).

Отже, якщо прийняти, що СССР утримає теперішній річний приріст і в 2000 році буде мати біля 312 мільйонів населення, то цей приріст станеться лише завдяки подавляючому приростові населення східніх народів. Частка загального числа населення Російської Федерації, яке становило 56,7 відсотка населення СССР у 1950 році і 53,7 відсотка у 1970 році, у 2000 році впаде до 47,2 відсотка усього населення Совєтського Союзу. Частка азійських народів Туркестану, які в 1950 році представляли лише 9,7 відсотка населення СССР, збільшиться до 23 відсотків (в 1970 році ця частка була 13,7 відсотка).

Опанувати ці тенденції не легка справа. Совєтська влада не може плянувати зменшення природного приросту мусулманського населення, бо якби вона це зробила, викликала б серйозну загрозу для цілої економіки СССР і для його безпеки. Інших джерел демографічного розвитку, як східні райони, СССР не має.

Отже, Москва примушена втримати демографічний динамізм мусулманських республік, а це в свою чергу означає, що вона буде примушена рахуватися з партикуляризмом східніх народів. Цей партикуляризм стоятиме на перешкоді уніформизації совєтського суспільства, поведінки населення, звичаїв тощо.

Це все означає, що в СССР може прийти до розірвання рівноваги в розвитку й співвідношенні населення. Одначе, навіть якщо росіян буде менше, як 50 відсотків усього населення СССР, вони все ж таки творитимуть найбільшу етнічну групу.

Зрештою, справа не в самих цифрах, які показують скількість росіян. Важливим є те, що виникне зовсім нова ситуація, в якій східні народи, свідомі своєї ваги в загальному розвитку СССР, можуть вимагати певної політичної відповідальности, якої вони не мають тепер. Це спричинить нові проблеми економічного характеру (затруднення, питання місцевого економічного розвитку тощо).

В першу чергу, робоча сила не буде такою численною, як це було донедавна. Вона не буде рівномірно розподілена територіяльно. Скінчиться епоха марнотратства робочої сили, а це марнотратство було дуже характеристичним для СССР донедавна. Приріст робочої сили дуже зменшиться: в роках 1971-1975 він виносив 1,9 відсотка на рік, а в роках 1996-2000 він буде виносити 1 відсоток, отже майже наполовину менше. Цей приріст робочої сили зменшиться зокрема в Европейській частині СССР, а дуже збільшиться в мусулманських країнах Сходу. Але запотребування робочої сили буде найбільше пекучим в Росії й Україні, де дуже розвинута індустрія.

Таким чином, виникне питання приїзду мусулманської робочої сили до країн Европейської частини СССР. Правда, совєтська влада може шукати іншої розв'язки. Одним із заходів може бути зменшення обов'язкового шкільного віку. Знову ж піднести вік відходу на пенсію не вдасться. Притягнути із сіл велику скількість робочої сили теж не вдасться, бо й сільське господарство потребує рук.

Але чи узбецькі, кірґізькі та інші мусулманські робітники приїдуть на працю до Европейської частини СССР? Відповісти на це питання не легко. Бо не всі народи СССР радо еміґрують. Про це виразно говорить дотеперішня статистика міґрацій, яку подає авторка.

Найбільші міґрації населення внутрі республік відбуваються в Російській Федерації, в Україні і в Казахстані. Якщо йде про міґрацію між республіками, статистика показує, що азійське населення не радо еміґрує. Зрештою, навіть їхня міґрація з села до міста не є великою. Село в них залишилося ядром народу, населення села молоде, активне, не загрожене чужими впливами. А в містах населення різнородне, там багато росіян і українців.

Якщо йде про еміґрацію українців, вони їдуть найбільше до Кірґізії, Литви, Естонії, Туркменії й Білорусії; в цих республіках їхня скількість значно зросла між перепесами 1959 і 1970 років.

[Продовження буде]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ПЕРШИЙ СПИСОК ЧЛЕНІВ ФІЛІЇ ФУНДАЦІЇ (УВУ)

Українського Вільного Університету у Філядельфії, Па.

Почесні члени: о. мітрат Мирослав Харина (150 дол.), о. протопресвітер Степан Біляк (100 дол.).

Члени-фундатори: (по 10,000 дол.) сподіємося, що будуть, бо лише на сплату довгу за будівлю Університету потрібно майже 100,000 дол.

Члени-меценати: д-р Осип Ільків (Чікаго) 1,000 дол.

Члени-добродії: Укр. Щадниця (Філядельфія) 600 дол., Ф. Кред. Кооп. „Самопоміч" (Філяд.) 500 дол., д-р Михайло і Галина Паламарі 500 дол.

Звичайні члени: СУК „Провидіння" (Філядельфія) 300 дол., Т. Укр. Інженерів — Відділ у Філяд. 200 дол., п. Григорій Лех (Філяд.) $200, д-р Теодосій і Анастасія Онуферко 200 дол.; (по 100 дол.): 1-ша Укр. Дивізія Укр. Народної Армії, УККА — Відділ у Філядельфії, д-р Ярослав Бернадин, д-р Роман Мороз (Ню Йорк), д-р Ярослав Качай, п. О. Кедринський, д-р Юліян Колтун, д-р Роман Кос, інж. Іван Куземський, д-р Петро Мірчук, п. Ярослав Полатайко, проф. д-р Богдан Романенчук, д-р Богдан і Люба Сілецькі, проф. д-р Петро Стерчо, д-р Микола Ценко.

Датки: (50 дол.) — К. Дидинський; (50 дол.) — Замість квітів на могилу сл. п. проф. Романа Іщука переслали д-р Олег і Людмила Зуєвські (Канада).

Управа і Екзекутива Філії щиро дякує в імені Університету за зложений капітал для укр. вільної науки. Незабуваймо, що Рідний Університет — це національна справа. Просимо пересилати вкладки до:

Ukrainian Savings and Loan Association, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141 (Ukr. F. University Fund, No. 5714) or Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union, 4814 N. Broad Street, Philadelphia, Pa. 19141 (Ukr. F. University Fund, No. 4191).

Оплати членських вкладок і датків можна відтягати від податку, що дозволяє чартер ч. 237453172.

ВИСОКОШКІЛЬНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Наукове Товариство ім. Шевченка і Делеґатура Українського Вільного Університету в ЗСА

ПРОДОВЖУЮТЬ
високошкільні курси українознавства в весняному семестрі 1979 р.

В програмі такі виклади з вправами:

1. **Д-р Євген Федоренко — Нова українська література.**
2. **Д-р Богдан Корчмарик — Вибрані питання з історії України.**
3. **Д-р Едвард Жарський — Географія України.**

Лекції останніх двох предметів відбуваються в домівці Визвольного Фронту при 2-ій евеню.

4. **Ред. Іван Кедрин-Рудницький, Ред. Антін Драган, мгр Ольга Кузьмович — Курс української журналістики.**

Лекції відбуваються в домівці Пласту, кожної суботи, в год. 2-4 по пол. **Першу лекцію прочитає мгр Ольга Кузьмович, голова СУЖА, в суботу, 10 лютого.**

5. **Д-р Василь Лев — Консультації для маґістрантів і докторантів, згідно з домовленням із кандидатами.**

Лекції під 1 і 5 відбуваються в примішенні А НТШ.

УПРАВА КУРСІВ

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

ві. Пилюх описує як органи влади не дозволяють їй еміґрувати до ЗСА.

12. „Факти про переслідування релігії та греко-католицьких священиків на Західній Україні".

Нижче подаємо цей останній документ в цілості:

„1. Волосянко Микола Прокопович, арештований в 1973 році і засуджений на 3 роки за відправи в греко-католицьких церквах, які вважалися закритими. Суд відбувся в Івано-Франківську. Кару відбув у Чернівцях.

„2. Вороновський Василь Іванович з села Фіна Несторівського району Львівської области. Відправляв Службу Божу й охрестив двоє дітей. За це його посадили на 15 діб „за хуліганство" і звільнили з роботи, заявивши, що він зганьбив себе неморальною поведінкою.

„3. Городецький Петро Дмитрович відправляв Службу Божу в „закритій" церкві, 15 лютого 1969 року. За це його засудили і він відсидів у Львівській тюрмі 8 місяців і 1 місяць в обласній психіятричній лікарні. Після звільнення його арештували в селі Задністряни Самбірського району Львівської области, де люди самі відкрили закриту органами влади церкву. Його і всіх, кого міліція зловила в церкві оштрафували на 50 карбованців. 7 квітня 1976 року його і ще одного священика арештували в селі Вовкові Перемишлянського району за спробу відправити Службу Божу. Тримали їх у Перемишлянах 3 доби голодними.

„4. Священик Залізняк відправляв в церкві в селі Конюшки Самбірського району на Різдво 1976 року. Органи влади кваліфікували відправу в церкві, яку вони закрили, як хуліганський вчинок і засудили Залізняка на 15 діб за хуліганство.

„5. Возняк Михайло. У 1978 році на Йордан відправляв в церкві вночі для мешканців села Сусолів, де його арештували працівники міліції. За відправу засудили на 15 днів за хуліганство, а після суду по-звірячому били. Працівники міліції Самбірського району били його по ночам, в наслідок чого він 15 діб не добув, бо вже на третю добу його півживого доставили до лікарні. Лікар оцінивши передсмертний стан священика, не хотів прийняти його до лікарні, щоб не брати відповідальности за його смерть на себе. Проте Возняк вижив.

В серпні він був на похороні в Пісках, де його затримали і оштрафували на 50 карбованців. Пустомитівський районний комітет у справах релігії видав довідку, що його оштрафували за нелегальну уніятську відправу.

„6. Чопій Роман Іванович. Відправляв 27-го серпня 1970 року в селі Добряни Городецького району Львівської области. За відправу дістав 15 діб за хуліганство.

„7. У Чорткові Тернопільської области в травні 1978 року відбувся похорон священика Дідича. На похорон прибули вісім його колеґ-священиків. Відразу приїхала міліція, усіх затримали й оштрафували по 50 карбованців.

„8. В багатьох греко-католицьких та інших церквах, які органи влади закрили, влаштовано музеї атеїзму. Музеї атеїзму, почали розташовувати не лише в церквах обласних і районних центрів, але й в селах. Такі вчинки зі святими для людей місцями глибоко ображують релігійні почування віруючих. Таке було, наприклад, з церквами в Івано-Франківську, Львові, Яремчі, Калуші, Рожнятові. Також релігійні храми піддаються й іншим видам наруги. Наприклад, в одному лише містечку Долині органи влади насильно зруйнували дерев'яну церкву при вулиці Калініна, яка мала історичну та архітектурну цінність, бо була збудована в XYI столітті без одного цвяха. У ній теж мав відправу Богдан Хмельницький з своїми козаками. З польського костела в цьому місті поздіймали хрести і зробили в приміщенні спортову залю, а в єврейській синагозі в Долині зробили склад сільсько-господарських та інших товарів.

„9. На Різдво викладачів усіх шкіл та комсомольських активістів заставляють патрулювати ввечорі по вулицях міст і сіл, щоб школярі не колядували. Мають наказ ловити і записувати тих, кого піймають у ці дні вечером на вулиці. Переслідувані і піймані діти зазнають крім фізичних також моральні і психічні травми. В таких акціях часто бере участь теж міліція.

„На Великдень в школах багатьох міст і сіл Західньої України всіх учнів в примусовому порядку заставляють іти до школи, де їх просто змушують відсидіти до обіду, бо всерівно навчання у цей день немає. Біля церков ставлять пости з комсомольських активістів, щоб спостерігали чи не прийшов часом хтось із учнів до церкви разом з батьками.

„Діти віруючих батьків, особливо сектантів, дискримінуються у навчанні."

* * *

Наявним доказом переслідування за релігійні переконання є Йосиф Тереля, який і досі є ув'язнений тільки за те, що виступав в обороні Української Католицької Церкви і не відмовився від своїх релігійних переконань.

Йосиф Тереля, 1943 року народження, вперше був арештований в 1962 році. Під час ув'язнення він намагався декілька разів втекти з табору, де відбув 4-річний присуд. За спроби втечі його, запроторили до психіятричної лікарні. У 1972-1976 роках його в'язнили в Сичовці та інших психіятричних в'язницях.

Після звільнення в 1976 році, він написав відкритого листа до голови КҐБ, Ю. Андропова, в якому протестував проти переслідувань українських католиків.

28-го квітня 1977 року його знову запроторили до береговскої психіятричної лікарні, звідкіля в червні 1977 року перевезли до Дніпропетровської психіятричної лікарні, де він перебуває досьогодні.

ЩЕ ДО СПРАВИ...

(Закінчення зі стор. 2)

українську історію на видну міжнародну академічну площину.

Коли говоримо про український центр при Гарварді, не можемо забувати цього великого вкладу, який, помимо часто дуже несприятливих умовин, вложили в українську науку інші наші наукові установи й інституції в Европі (зокрема УВУ),ЗСА і Канаді. Без них не було б сьогодні й Українського центру при Гарварді. Ці наші наукові інституції і дальше продовжують свою корисну працю, а молоді науковці, виховані тими інституціями, працюють у численних американських і канадських університетах і коледжах. Але може ніяка із цих наших заслужених наукових інституцій не має такої змоги ставити і закріплювати історію нашого народу на академічній сцені західнього світу, як це може робити український центр при Гарварді, з огляду на те, що Гарвардський Університет втішається великим авторитетом у цілому світі.

Коли у 1968 році завершено формальності створення у Гарварді першої української катедри декан департаменту історії Форд так оцінив зусилля нашої студентської молоді: „Я є зворушений над установленням цієї катедри і над започаткуванням збірки фондів на цю ціль... Якщо йде про рівень участі студенства, це українське зусилля є унікальним у моєму дотеперішньому досвіді".

Українська громада жертвенно підтримала добру ініціятиву і подивугідне зусилля нашої студентської молоді.

Український центр при Гарварді є сьогодні гордістю не тільки українців у вільному світі, але теж у нашій поневоленій батьківщині. Залишається ще докласти старань і остаточно завершити забезпечення Українського центру при Гарварді.

Замість квітів на свіжу могилу нам Дорогого Професора

бл. п. Романа Чубатого

складаємо 50.00 долярів на Фонд Катедр Українознавства Гарвардського Університету.

Д-р Осип і Лідія ОРИШКЕВИЧІ

Бруклин, Н. Й.

Вшановуючи пам'ять Дорогого, Незабутнього Друга

сл. п. інж. Дмитра Бакевича

замість китиці квітів на Його могилу складаю 50.00 дол. на непокорених Сестер й Братів в Україні.

Марія ФОРОСТИНА

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього і Найдорожчого МУЖА І БАТЬКА

бл. п. п. полковника

ОЛЕКСАНДРА УЗОНІВА

буде відслужена

ПАНАХИДА

в катедрі **св. Володимира в Ню Йорку** (160 Вест 82-га вул.)

в неділю, 25 лютого 1979 р., по 12-ій год.

Друзів, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

ЗІНАЇДА — дружина
ОЛЕКСАНДРА — дочка

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Односельчанами та Приятелями, що 29 січня 1979 р. упокоївся в Бозі, на 84-му році життя наш Найдорожчий Чоловік, Тато і Дідо

бл. п.

ЯКИМ МЕЛЕТА

народився в селі Городиславичі, пов. Бібрка, Україна, молодим хлопцем приїхав до Америки, та зараз вступив до УНСоюзу, Т-во „Дністер", Відд. 361. Довгі роки був його активним членом, аж до смерти.

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 1-го лютого 1979 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю, 2-го лютого о год. 9-ій рано до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар Кальварія.

Вічна Йому Пам'ять!

У глибокому смутку і жалю:
дружина — ЕВДОКІЯ
доньки — МЕРІ і
АННА з мужем ІВАНОМ
син — МИХАЙЛО з дружиною ЕВЕЛИН
внуки і правнуки

З Сибіру наспіла сумна вістка про те, що дня 23-го грудня 1978 року, на 84-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ ІЛЬНИЦЬКИЙ

Він помер на засланні в Омській області, Тюкалинського району, Сергіівка, кватира ч. 2.

По відбуттю 25 років на примусових роботах, разом з синами і жінкою, не маючи права повороту в рідні Карпати, де родився в селі Березів Вижній, повіту Коломия, Зах. Україна.

Покійний осиротив двох синів: ІВАНА, ПЕТРА і внука МИКОЛУ.

Невимовним горем прибиті:
брат — МИКОЛА з дружиною РОЗАЛІЄЮ і дочкою ЕМОЮ
і чотири сестри: ЮЛІЯ, ОЛЕНА, РОЗАЛІЯ і ЮСТИНА
та ближча і дальша Рідня в Україні, в Америці і Канаді

СЛУЖБА БОЖА за упокій душі ВАСИЛЯ була відправлена 25 січня 1979 р., в церкві св. Йосафата у місті Ворен, Міш.

Всіх Приятелів і Знайомих Березівців просимо ласкаво пом'янути спочилого мученика ВАСИЛЯ у Ваших думках і молитвах.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на Його могилу, складаємо пожертву $50.00 на Патріярший Фонд (Зложено в Кредитівці в місті Ворен, дня 26 січня 1979 р.)

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА І БАТЬКА

св. п.

інж. ВОЛОДИМИРА ЯВОРСЬКОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

в суботу, 3-го лютого 1979 р., над могилою на Українському Православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, о год. 2:30 по пол.

і в неділю, 4-го лютого 1979 р., після Св. Літургії, о год. 11:30 ранку в Українській Православній Церкві Святої Тройці при 836 Лайонс Авеню **в Ірвінґтоні, Н. Дж.**

Друзів і Знайомих просимо в цей день помолитися з нами за спокій душі Покійного.

Дружина — ВІРА
Донька — НАДЯ

Наспіла сумна вістка з України, що дня 16-го січня 1979 р., упокоївся в Бозі,

бл. п. ВОЛОДИМИР ЯЦИНИЧ

на 71-му році життя.

ПОХОРОН відбувся 18-го січня 1979 р. у Львові.

В глибокому смутку:
сестра — МАРІЯ СТРУК з дітьми
брат — АНТІН ЯЦИНИЧ з родиною
шваґер — ВАСИЛЬ БАЛДУН з родиною
братова — ГАЛИНА ЯЦИНИЧ
та ближча і дальша Родина в Україні і Польщі

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 29-го січня 1979 р., відійшов від нас у Вічність на 86-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ЯРОСЛАВ ПЕТРОВСЬКИЙ

директор судового відділу в Калуші, нар. 13-го лютого 1893 р. в Русові, Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 2-го лютого 1979 р., о год. 6:30 веч. в похоронному заведенні Бреннан, 828 Північ 22-га вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 3-го лютого 1979 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. о. Миколая при 24 і Попляр вул. у Філядельфії, а відтак на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

Горем прибиті:
дружина — ІРИНА
дочка — НАТАЛІЯ з мужем ІВАНОМ ГОЛОВІНСЬКИМ
внук — ЮРІЙ з дружиною ВІРОЮ
внучка — МАРУСЯ
Ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

ГРОМАДА НЮАРКУ...

(Закінчення зі стор. 1)

ну ліквідацію української провідної верстви. Він, однак, підкреслив, що український нарід далі стримить до волі, що доказує діяльність членів руху спротиву в самій Україні та українців в діяспорі.

Глибоко обдуману і дуже змістовну святочну промову виголосив Андрій Чировський, уроджений Нюарку, активний пластун, відомий студентський діяч, талановитий молодий письменник і поет, перекладач творів Василя Симоненка та інших українських поетів на англійську мову, теперішній магістрант теології в Торонтонському університеті в Канаді.

Наводячи до цьогорічних відзначувань Січневих Роковин, прелеґент із жалем ствердив, що українці в країнах поселення, зокрема в ЗСА, хоча ще відзначують річниці Актів Незалежности і Соборности, то — поступенно перетворюються із „сукупної спільноти", в якій панує поняття „ми" і гнобкий зв'язок між її членами та спільна свідомість, на „людське суспільство", в якому свідомість вже індивідуальна і панують поняття „я" і „моє", а тільки рідко появляються знову тяготіння до понять „ми" і „наше", наприклад під час відзначування Січневих Актів. Промовець Чировський твердив, що індивідуалізм — це є будь найбільший ворог української народу, але не тільки народу, але його поодиноких членів, бо: „моє" не може ані рости, ані розвиватися окремо від того „ми", від тієї спільноти, до якої я належу з уваги на факт мого народження у „ній". Він зазначив, що „самовистачальність" — це обмана", яка фактично не доводить до визволення даної особи, а робить її невільником її особистого „я".

Андрій Чировський влучно вказав, що українці в країнах поселення свідомо, чи несвідомо „тікають" від українських „сукупних спільнот" і перетворюють українську діяспору в „людське суспільство", що шкодить не тільки українському народові, але і всім тим індивідуалістам, які помилково вважають, що найважливішим поняттям — це „я". Він закликав до здержання цього шкідливого процесу, вказуючи, що століттями ворог не міг переборти українського народу, бо не міг знищити того, що „наше", того, що його створив „наш" дух.

Відтак прелеґент англійською мовою переказав розповідь старого дідуся про молодого хлопчину, який після розмови з командиром Української Повстанської Армії остаточно здав собі справу з факту, що Україна — це не самі синьожовті прапори, а що „Україна — це ми".

Наступною точкою святочного концерту був виступ дівочого хору „Жайворонки" при Осередку СУМА в Ню Йорку під диригентурою Льва Струганського і при акомпаньяментi Соні Шерег. Хор виконав „Живи Україно" М. Гайворонського до слів О. Олеся, „Виростеш ти сину" А. Пашкевича — слова В. Симоненка, а сольові партії співали Оля Гірняк і Бриґіда Заяць-Ласовська, як теж „Ось день війни" (пісня УПА) М. Федорова.

Відтак виступив відомий соліст Метрополітальної опери, бас-баритон Андрій Добрянський, якому на фортепіяні акомпаньював Тома Гриньків, виконуючи три твори: „Пісня народна" Ф. Надененка до слів Івана Франка, арію Богдана з опери „Богдан Хмельницький" К. Данкевича та зворушливу „Думу про Матір Україну" М. Верикiвського до слів Максима Рильського.

Опісля квартет бандуристів, а саме, М. Гнатишин, В. Ковар, В. Шкред і М. Стоцько, виконав „Гхав козак" (Запорізький марш-в'язанку) — в обробці Теліги-Юрченка.

Артистка української та американської сцен і телебачення Ляриса Кукриць-Лисняк і артист-режисер Володимир Лисняк відчитали уривки з драматичної поеми Лесі Українки „Боярння", знаменито передаючи тугу Оксани за Україною та її розпач з приводу знущання Москви над українським народом і з приводу братовбивчої боротьби в Україні, як теж лагідну і добру, але кар'єристичну і боязливу вдачу Степана.

Відтак знову виступив дівочий хор „Жайворонки", виконуючи „Дударика" і „Щедрика" М. Леонтовича, „Пісню про Київ" М. Дремлюги до слів О. Ольжича з сольом Олі Гірняк, як також повстанську пісню „Вперед" в обробці Р. Степаняка.

Ансамбль Бандуристів при Нюаркській Станиці I УД-УНА під диригентурою Володимира Юркевича виконав „Їхав стрілець" в обр. Ю. Юрченка до слів Р. Купчинського і „Вис буря" Є. Пасіки — слова Б. Стефанишина.

На закінчення всі виконавці програми святочного концерту, до яких приєдналася публіка, відспівали український національний гимн.

Цей святочний концерт для відзначення Січневих Роковин був успішний не тільки через свою програму, але теж з уваги на вклад праці сценічного керівника Ляриси Голинської, яка з Нестором Голинським рівнож займалася оформленням сцени, згідно з проєктом Тараса Ліщинського.

УПРАВА НТШ В ЗСА...

(Закінчення зі стор. 1)

вартісні праці з ділянки генеалогії одержано від проф. Вячеслава Сенютовича-Бережного з Ст. Барбара в Каліфорнії.

30-річчя НТШ в ЗСА: Звітодавець довше зупинився на ювілейних відзначеннях 30-річчя НТШ в ЗСА, про влаштовані з цієї нагоди наукові конференції, панелі та громадські імпрези. З одної з цих імпрез, влаштованої Осередком НТШ в Чікаго під проводом проф. Ю. Мачука і проф. В. Маркуся, вплинуло кругло 4,000 дол. на англомовне видання Історії України М. Грушевського. Наукову конференцію і конгрес влаштовано з нагоди та в рамках Третього СКВУ, про що окремо звітував ще організатор тих імпрез проф. д-р Іван Головінський.

Звітодавець в дальшому поінформував про листа від проф. д-ра Степана Горака, одного із заступників голови НТШ, та його рекомендації для поширення участи українських науковців в американському науковому розвитку та зв'язків з американськими науковцями. На підставі цих інформацій Управа опісля апробувала відповідну дотацію на публікацію редагованого проф. С. Гораком журналу „Найшеналітіс Пейперс", співвидавцем якого є НТШ.

Інформацію про створення Наукової Ради при СКВУ, сесію Головної Ради НТШ та вибором її нової Управи і довшим списком репрезентаційних активностей, включно з висилкою ґратуляційної телеграми новообраному Папі Іванові Павлові II, закінчив д-р Я. Падох своє звідомлення.

Проф. д-р Микола Чировський, звітуючи за очолювану ним Видавничу Комісію, назвав цілий ряд авторів і їх праць, що їх Комісія перевірила та апробувала до видання або відкинула. Очолювана звітодавцем Комісія зокрема розглянула запропоновані до друку праці о. д-ра Шумовського про його археологічні відкриття в Африці, збірну працю Соціологічного Інституту — довідник українських поселень у вільних країнах світу, працю Ірини Добрянської про „Лемківщину і її людей", англомовну працю Христини Пеленської „Образ" (Імедж) Мазепи", англомовну працю Богдана Чопика про Сковороду, М. Сосновського „Поміж оптимізмом і песимізмом" англомовну працю М. Чубатого „Походження трьох націй" та ряд інших. Звітодавець зокрема інформував про справу англомовного видання великої Історії України М. Грушевського.

Основний звіт з касових впливів і видатків склав скарбник мгр Володимир Рак. Розглядаючи поодинокі позиції в прибутках і видатках, звітодавець ствердив, що пожертви на фонд НТШ в 1978-му році виносили понад 22 тисячі долярів і їх було на 5,000 дол. більше, ніж у попередньому 1977-му році, але зменшились на понад дві тисячі долярів членські вкладки, які принесли вже тільки 1,155 дол. У звітовому часі майже на десять тисяч долярів зменшилися адміністраційні видатки, а видатки на публікації виносили понад 15,000 дол. Понад 4,000 долярів видано на закуп книжок та впорядкування бібліотеки. Кошт вдержання дому виносив 13,000 долярів.

Основні звіти голови, наукового секретаря і скарбника доповнили ще короткими звітами інші члени Управи: проф. д-р Іван Головінський про ювілейні імпрези та наукові конференції, проф. д-р Василь Лев про працю очолюваної ним Філологічної Секції, д-р Роман Осінчук про заходи в справі купна нового дому, проф. д-р В. Стойко про працю Стипендійної комісії.

Усі звіти, після дискусії, були прийняті.

В дальшому, апробувавши запропоновані Комісією публікації (Довідник українських поселень, книжку проф. М. Чубатого та ін.), Управа одноголосно прийняла на звичайних членів НТШ: д-р Зірку Дерлицю, д-ра Юрія Слюсарчука, о. шамб. Степана Хрепту, д-ра Петра Бабяка і д-ра Василя Гвоздецького.

На закінчення наради прийнято, після основного їх обговорення, запропонованим головою д-р Ярославом Падохом обширний плян праці та запропонований скарбником мгром В. Раком бюджет НТШ на 1979-ий рік.

У пляні праці зокрема передбачається набуття відповідних нових приміщень, розбудову бібліотеки та комплектування видань НТШ, зокрема видань всіх частин НТШ після Другої світової війни, згадане вже — запропоноване проф. Гораком — поширення зв'язків з американським науковим світом, започаткування з іншими науковими українськими установами видання журналу українознавства, підготова Історії НТШ, яку погодився написати проф. д-р Б. Романенчук, започаткування видання „Бюлетеня НТШ", що його редагуватиме ред. Ольга Кузьмович та ряд інших справ.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТЕНҐ ПЕРЕСТЕРІГАЄ...

(Закінчення зі стор. 1)

номії таки вказують, що Пекін не плянує збройного нападу на Тайван.

Однак, інші члени Конгресу не погоджуються з вищезгаданими висновками їхніх колеґ і повідомили, що прикладуть всіх зусиль, щоб Сенат і Палата Репрезентантів таки схвалили запропоновану резолюцію, яка запевняла б, що ЗСА гарантуватимуть безпеку Тайвану, якщо б виникла загроза з боку комуністичного Китаю.

День раніше, тобто в понеділок, 29-го січня, під час формальної привітальної церемонії в городі Білого Дому, президент Картер заявив, що відвідини заступника китайського прем'єра Тенга Гсіаопінга — це дальший крок в процесі нормалізації відносин між ЗСА і Китайською Народною Республікою, що повинно спричинитися до поліпшення виглядів на мир в Азії і на обширі Тихого океану. Признаючи, що між Америкою і Китаєм далі існують поважні різниці, Президент висловив надію, що ці розбіжності не стануть перешкодою на шляху до навіть кращих зв'язків між цими двома країнами. Він хвалив китайські власті за їхнє рішення „модернізувати країну" і нав'язати контакти з більшою кількістю держав, не зважаючи на те, до якого ідеологічного табору вони належать.

Заступник прем'єра Тенг теж вітав факт, що після 30 років знову відновлено нормальні зв'язки між Вашінгтоном і Пекіном, додаючи, що китайсько-американська дружба має понад 200-річну історію.

Він висловив переконання, що співпраця ЗСА і Китаю сприятиме світовому мирові, але недвозначно натякнув, що цьому мирові загрожує Совєтський Союз, проти чого Америка, Китай та всі інші країни світу повинні змагатися.

Протягом понеділка Тенг кількакратно перестерігав перед загрозою з боку Совєтського Союзу, що, як вказують коментатори, не дуже подобалося членам уряду президента Картера, який постійно переконує Москву, що нові американсько-китайські зв'язки не будуть використані проти Совєтського Союзу.

Того самого дня увечері в Білому Домі відбувся бенкет в честь Тенга, на якому, між іншими, були присутні колишній президент Річард Ніксон і колишній державний секретар Генрі Кіссінджер. Як відомо, Ніксон розпочав заходи щодо нормалізації відносин з Пекіном, коли в 1972-му році відвідав комуністичний Китай.

У понеділок Тенг запросив президента Картера прибути до Пекіну і Президент прийняв запрошення, але ще не встановлено точної дати. До ЗСА натомість має прибути прем'єр Гуа Куо-фенг, який рівночасно є головою китайської Компартії.

Під час бенкету стало відомо, що і колишній президент Ричард Ніксон плянує відвідати Китай, разом з Генрі Кіссінджером.

Протягом понеділка, тобто під час привітальних церемоній в городі Білого Дому і в час бенкету, проходили протестні демонстрації лівих і правих угруповань. Ліві, точніше „маоісти", називали Тенга „зрадником" і „запроданцем", а праві демонстранти протестували проти встановлення зв'язків між Вашінгтоном і Пекіном.

Сестри Василіянки відкривають святкування року св. Василія

Сестри Ювілятки з членами Ювілейного комітету для відзначення смерти їх засновника св. Василія Великого. У першому ряді (зліва): сестри: Міріям Клер, Апполонія Маркіянна, Теодозія та Мері Сесілія; у другому ряді (зліва): сестри: Йосафата, Рафаеля, Мері, Марія, Євгенія та Джероме; у третьому ряді (зліва): сестри: Джермен, Анна, Амброзія, Мелентія, Клявдія, Анастазія та Ольга

Дня 1-го січня ц. р., в матірнім домі Сестер Василіянок у Філядельфії, Па., відбулись торжественні святкування 16-сотрічя смерти їх засновника, св. Василія Великого.

Мати Теодозія, ЧСВВ, провінціяльна настоятелька, врочисто відкрила ювілей, проголосивши рік 1979, роком св. Василія. На торжества цього дня прибули Сестри зі сусідніх домів і парохій. Програму ювілейних святкувань влаштувала Апостольська Комісія Сестер Провінції, що її очолює сестра Ольга, ЧСВВ.

О годині 9:45 ранку Сестри зібрались на першу частину програми, на спільне розважання про Божу любов і Божу красу, по навчанню св. Василія, в Обширніших Відповідях, ч.2. Сестра Єроніма прочитала кілька уривків з Відповіді ч.2, св. Василія.

До святкування включено вшанування Сестер Провінції, які віддали 55 або більше років на службу Богові в Чині СС. Василіянок. О год. 10-ій ранку в супроводі Матері Провінціяльної і Провінціяльної Ради, СС. Ювілятки — М. Марія, С. Евгенія, С. Апольонія, С. Клявдія, С. Рафаїла, С. Маркіянна, А. Мелетія, С. Амврозія, С. Марія і С. Йосафата Пілус,ввійшли процесією до каплиці Царя Христа, о годині 10:30 ранку. О. Патрикій Пащак, ЧСВВ, протоігумен оо. Василіян у ЗСА, розпочав Божественну Літургію. Темою проповіді о. протоігумена була думка з цитати з передмови до Обширніших Відповідей св. Василія: „Молю Вас, милосердям Господа нашого Ісуса Христа, що жертвував себе за наші гріхи, щоб ви подбали про спасіння ваших душ, і оплакували марноту минулого життя". Сестри Ювілятки і монаша спільнота, по річному звичаю, відновили Обіти св. Професії, перед св. Причастям. Хор Сестер, під проводом С. Германи, домової настоятельки, відспівав св. Літургію, і многоліттєві Сестрам Ювілятам. По св. Літургії, всі Сестри відспівали „Тебе Бога Хвалим", в подяку за минулий рік.

По обіді в рефектарі Сестер, діялогом між св. Василієм і св. Макриною, що приготовила с. Єроніма почалася пообідня програма. Ролю св. Василія відіграла Сестра Христина, а св. Макрини — Сестра Сузанна. Слідувало висвітлення спогадів із життя Сестер філядельфійської провінції, від започаткування у 1911 році до теперішніх часів. Цю частину програми приготовила Сестра Атаназія, член Апостольської Комісії. Сестри, з оживленням, згадували трудноці на початках місійної праці на американському терені.

Пообідню частину програми закінчено колядуванням при інструментальному акомпаньяменті Сестри Вернарди, ЧСВВ. По вечері висвітлено фільм про місійне життя, цим закінчивши торжества ювілейного дня. Сестри збагатились духовними спогадами, та відсвіжились різноманітною програмою, взаємно обмінюючись споминами про минуле та надією на краще майбутнє.

Н. Н.